Täysistunto

Keskiviikko 2.2.2022 klo 15.03—18.42

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 232/2021 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan, jolle sivistysvaliokunnan on annettava lausunto.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia, ja asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Keskustelu, ministeri Haatainen, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.18 **Työministeri Tuula Haatainen** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Koulutus- ja työperäinen maahanmuutto ovat keskeisiä keinoja, kun pyrimme vastaamaan sekä pidemmällä että lyhyemmällä aikavälillä Suomea koetteleviin haasteisiin. Viime vuosien pandemiasta ja sen sivuvaikutuksista huolimatta me tiedämme, että Suomea vaivaa työvoimapula, ja tämä hidastaa monien alojen yritysten kasvuedellytyksiä. Ikääntyvä Suomi tarvitsee myös korkeamman työllisyysasteen, ja tarvitsemme lisää osaajia.

Suomen taloudellinen huoltosuhde heikkenee, ja kestävyysvaje uhkaa tulevaisuudessa hyvinvointivaltion keskeisten rakennuspalikoiden rahoituspohjaa. Tämän vuoksi Sanna Marinin hallitus on sitoutunut kunnianhimoisiin tavoitteisiin koulutus- ja työperusteisen maahanmuuton osalta. Hallituksen tavoitteena on työperäisen maahanmuuton vähintään kaksinkertaistaminen nykytasosta vuoteen 2030 mennessä siten, että kestävyystiekartan edellyttämä vähintään 50 000 työperäisen maahanmuuttajan kokonaislisäys toteutuu. Tavoitteena on, että vuoden 2030 jälkeen lisäys on vuositasolla vähintään 10 000 henkilöä. Myös uusien ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrää pyritään kolminkertaistamaan vuoteen 2030 mennessä. Tavoite on, että vähintään 75 prosenttia näistä opiskelijoista myös jäisi tänne Suomeen ja työllistyisi täällä. Suomen tulevan menestyksen kannalta on suorastaan elintärkeää, että mahdollisimman moni koulutettu ja osaava maahanmuuttaja jäisi ja kotoutuisi maahan osaksi suomalaista yhteiskuntaa. Tähän tavoitteeseen tähtäämme nyt myös tässä lähetekeskustelussa olevalla lakiesityksellä.

Esitämme hallitusohjelman mukaisesti, että kolmansista maista tuleville opiskelijoille myönnetään oleskelulupa koko tutkinnon suorittamisen ajaksi. Ensimmäinen oleskelulupa olisi siis ainoa oleskelulupa, jonka hän tarvitsee opintojensa suorittamista varten. Tavoitteena on mahdollistaa opiskelijan keskittyminen opintoihinsa alusta loppuun ilman, että

jatko-oleskeluluvan hakemisesta kesken opintojen tarvitsisi huolehtia. Jotta tämä oleskelulupa voidaan myöntää koko opintojen keston ajaksi, on toimeentuloa koskevaa sääntelyä uudistettava. Jatkossa opiskelijan tulisi esittää oleskelulupaa hakiessaan selvitys turvatusta toimeentulosta ainoastaan ensimmäiseltä vuodelta.

Tälläkin hetkellä opiskelijalle voidaan myöntää oleskelulupa enintään kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Kuitenkin ainoastaan noin joka viidennelle lupa myönnettiin tämän pituisena. Suuri enemmistö sai oleskeluluvan vain vuodeksi. Oletuksena on, että tämä johtuu suureksi osaksi juuri toimeentulovaatimuksesta, joka voi olla kansainvälisesti vertaillen varsin korkea erityisesti opiskelijan elämäntilanteessa olevalle. Vaikka jatkossa selvitys toimeentulosta esitetäänkin yhdeltä vuodelta kerrallaan, opiskelijalla tulee luonnollisesti olla toimeentulo turvattu koko sen ajan, jonka oleskelulupa on voimassa. Tämän edellytyksen täyttämistä valvottaisiin.

Arvoisa puhemies! Suomi on 2010-luvulla onnistunut vahvistamaan kansainvälisten osaajien pitovoimaa. Tästä kertovat tilastot kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden työllistymisestä, myönnettyjen jatkolupien määrän kehityksestä sekä pitkään Suomessa asuneiden ulkomailla syntyneiden, ulkomaalaistaustaisten palkansaajien ja yrittäjien määrästä. Työtä on silti tehtävänä, jotta loisimme yhä useammalle Suomessa opiskelleelle mahdollisuuden jäädä maahan ja löytää myös paikkansa työmarkkinoilta. Tähän 75 prosentin tavoitteeseen on vielä matkaa nykytilanteessa. Suomessa korkeakoulututkinnon suorittaneista kansainvälisistä opiskelijoista työllistyy Suomeen noin puolet.

Siksi toinen esittämämme hallitusohjelmaan nojaava muutos koskee kolmansista maista tulevia opiskelijoita, jotka ovat suorittaneet tutkintonsa loppuun, sekä tutkijoita, joiden tutkimustyö tulee päätökseen. Jos heillä ei tuolloin ole työpaikkaa tai jotain muuta perustetta, jonka nojalla voisi hakea oleskelulupaa, voitaisiin heille myöntää jatkossa oleskelulupa työnhakua ja yritystoiminnan aloittamista varten kahdeksi vuodeksi. Tällä hetkellä tällaisen niin sanotun työnhakuluvan voi saada yhdeksi vuodeksi.

Työnhakuluvan käyttöä myös joustavoitetaan. Jos lupaa ei heti tarvitse, sitä voisi hakea myöhemmin. Jos opiskelija tai tutkija on esimerkiksi poistunut Suomesta, hän voisi viiden vuoden sisällä palata takaisin hakemaan töitä tai aloittamaan yritystoiminnan. Lisäksi lupaa ei olisi pakko käyttää yhtenäisenä jaksona, vaan luvan kahden vuoden enimmäiskeston voisi käyttää kolmessa vähintään kuuden kuukauden jaksossa.

Arvoisa puhemies! Suomi tarvitsee osaavaa työvoimaa. Jotta voimme nykyistä paremmin pitää kiinni täällä opiskelleista, ehdotamme, että korkeakoulututkinto-opiskelijoiden oleskeluluvan laji muutettaisiin jatkuvaksi. Tämä on historiallinen muutos oleskelulupajärjestelmämme, sillä ennen tätä esitystä opiskelijat ovat aina saaneet oleskelulupansa tilapäisenä.

Toisin kuin tähän asti, nyt myös lupajärjestelmässämme tähtäämme siihen, että opintojen jälkeen Suomeen jäädään ja että pidämme kiinni myös koulutetuista osaajista.

Lupalajimuutoksen ansioista korkeakoulututkinnon suorittavalle kolmannen maan kansalaiselle tulee mahdollisuus hakea ja saada pysyvä oleskelulupa edellytysten täyttyessä. Myös mahdollisuus Suomen kansalaisuuden saamiseen avautuu nykyistä nopeammin.

Myös opiskelijan työnteko-oikeuden sääntelyä selkeytetään. Jatkossa opiskelijan, työnantajan tai valvovan viranomaisen ei tarvitse arvailla sitä, kuinka paljon opiskelija voi tehdä töitä. Esitykseen sisältyy myös monia muutoksia, joilla lupajärjestelmää kehitetään paremmin koulutus- ja tutkimustarpeisiin. Sääntely perustuu korkeakouluopiskelijoiden ja

tutkijoiden osalta tällä hetkellä pääosin EU-sääntelyyn. Hallitus esittääkin nyt kansallista sääntelyä, joka vastaa vielä paremmin omiin tarpeisiimme.

Esityksellä myös korjataan niin sanotun tutkija- ja opiskelijadirektiivin täytäntöönpanossa vuonna 2018 tapahtunut valuvika. Tällä nyt käsillä olevalla muutoksella turvapaikanhakijoille ja karkotuspäätöksen saaneille mahdollistetaan kansallisen oleskeluluvan hakeminen. Näin siksi, että he eivät voi saada niin kutsutun tutkija- ja opiskelijadirektiivin mukaista oleskelulupaa. Heillä on tälläkin hetkellä mahdollisuus hakea oleskelulupaa työnteon perusteella. Muutoksella tuodaan opiskelu ja tutkimuksen teko samalle viivalle työnteon kanssa.

Tavoitteena on saada lakimuutokset voimaan kuluvan vuoden huhtikuun alusta alkaen. Näin muutokset helpottaisivat jo tänä keväänä kansainvälisiin opetusohjelmiin valittavien opiskelijoiden oleskelulupaprosesseja.

Arvoisa puhemies! Tällä hallituksen esityksellä ja sen lainmuutoksilla ei yksin luoda korkeakoulupaikkoja tai saada täällä opiskellutta jäämään Suomeen töihin. On selvää, että myös yhteiskunnassa ja työelämässä asenteissa täytyy tapahtua paljon sen eteen, että täällä opiskeleva ulkomaalainen saa jo opintojensa aikana kosketuksen työelämään, voi kehittää kielitaitoaan ja että valmistuneilla on sellaiset kontaktit ja verkostot, jotka tekevät heille mahdolliseksi Suomeen jäämisen työnteon perusteella.

Näillä lainmuutoksilla voimme helpottaa käytännössä eri puolilta maailmaa tulevien osaajien polkua osaksi suomalaista yhteiskuntaa, korkeakouluja ja työelämää. Uskon, että samalla vahvistamme viestiä siitä, että he ovat myös lämpimästi tervetulleita. — Kiitos. [Sebastian Tynkkynen: Siis ihan katastrofipaketti, aivan järkyttävä paketti!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: No niin, kiitoksia! — Edustaja Halla-aho.

16.27 **Jussi Halla-aho ps:** Arvoisa herra puhemies! Kansainväliset opiskelijat voivat olla yhteiskunnalle hyödyksi, jos houkuttimet ovat oikeanlaisia. Maailman huippuyliopistot houkuttelevat lahjakkuuksia korkeatasoisella opetuksella ja tutkimuksella. Laatu rahoitetaan korkeilla lukukausimaksuilla. Opiskelijat taas ovat valmiita investoimaan rahaa koulutukseensa, koska he tietävät, että se on korkeatasoista ja antaa heille hyvät mahdollisuudet menestyä ja työllistyä.

Suomen houkuttimet ovat toisenlaisia: me tarjoamme maksutonta tai lähes maksutonta opetusta kenelle tahansa. Oleskelulupa- ja perheenyhdistämiskäytännöt ovat erittäin avokätisiä. Sosiaaliturvamme on asumisperusteinen, eli jokaisella Suomessa asuvalla on siihen oikeus — ja kasvavassa määrin jopa laittomasti maassa oleskelevilla.

Meidän työmarkkinamme ovat jäykät, elinkustannukset korkeat ja työn verotus sietämätön. Tällä yhtälöllä, arvoisa puhemies, ei saada lahjakkuuksia, jotka jäisivät hyödyttämään maatamme ja julkista talouttamme. Suomalaisen verorahoitteisen ja jatkuvassa rahoituskriisissä olevan korkeakoulutusjärjestelmän keskeiseksi tehtäväksi näyttää muodostuvan maahantuloväylän tarjoaminen kehitysmaalaisille. Monet etenkin vihreissä ja vasemmistossa ajattelevat, että juuri näin sen pitääkin olla. Sen sijaan monet muut kannattavat tällaisia esityksiä luultavasti pikemminkin naiiviuttaan. Samalla tavalla, maalailemalla kuvia osaajista ja lahjakkuuksista, monet on saatu höynäytettyä kannattamaan halpa- ja orjatyövoiman maahantuontia.

Mihin johtavat maksuton tai puoli-ilmainen englanninkielinen koulutus, löysä oleskelulupajärjestelmä ja avokätinen sosiaaliturva? Siihen, että nekään, jotka opiskelevat tosis-

saan ja valmistuvat, eivät löydä koulutustaan vastaavaa työtä, koska eivät osaa suomea. Niinpä he lähtevät suomalaisen veronmaksajan kustantama tutkinto taskussaan muualle töihin. Toisille opiskelu on pelkkä veruke, jonka varjolla he hakeutuvat Suomeen korkeamman elintason piiriin ja jäävät tänne elelemään sosiaaliturvalla. Kolmansille Suomi on heikko lenkki EU:n maahantulokontrollissa. He hakevat Suomesta opiskelupaikkaa, koska täältä sen saa helpolla, ja katoavat sitten Schengen-järjestelmän turvin muihin EU-maihin.

Arvoisa puhemies! Tämä lakiesitys on osa systemaattista prosessia, jolla hallitus pyrkii lisäämään muuttoliikettä kehitysmaista Suomeen. Kuten monilla aiemmillakin esityksillä, tällä esityksellä halutaan helpottaa suomalaisen järjestelmän hyväksikäyttöä. Kehotan painokkaasti hallituspuolueiden edustajia ottamaan suomut silmiltä. Te voitte lähes viikoittain lukea lehdistä juttuja ulkomaisen halpatyövoiman hyväksikäytöstä, oli sitten kyse Närpiön tomaattiviljelmistä tai Helsingin ravintoloista ja siivousfirmoista. Koronasta huolimatta työperäinen maahanmuutto on korkeimmalla tasollaan koskaan, ja valtava enemmistö näistä tulijoista saapuu saatavuusharkinnan kautta eli kuuluu alimman osaamistason henkilöihin.

Tämä on se todellisuus kaiken unelmahötön ja osaajapuheen takana. Nämä ongelmat tulevat ainoastaan pahenemaan, kun opiskeluviisumin hyväksikäyttö ja turvapaikkajärjestelmän kiertäminen tehdään entistä helpommaksi. Ikävä kyllä rahoitusmallit ja kannustimet on rakennettu sellaisiksi, että etenkin ammattikorkeakoulujen kannattaa osaoptimoinnin näkökulmasta haalia kirjoille mahdollisimman paljon nigerialaisia ja bangladeshilaisia opiskelijoita välittämättä siitä, mitä nämä Suomeen saavuttuaan tekevät. Mutta meidän tehtävämme täällä eduskunnassa on puolustaa Suomen julkista taloutta, suomalaisen yhteiskunnan kokonaisetua ja myös suomalaisten opiskelijoiden etua ja koulutusjärjestelmän rahoituspohjaa. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitoksia. — Edustaja Juvonen.

16.32 **Arja Juvonen ps:** Arvoisa herra puhemies! Käsittelyssä on lakiesitys, jossa ehdotetaan kansallista oleskelulupasääntelyä muutettavaksi. Kansainvälisen suojelun hakemisen taustaiset mutta myös he, joille on tehty karkottamispäätös, voisivat hakea tässä laissa säädettyjä oleskelulupia.

Arvoisa puhemies! Ei ole varmasti ihme, että usein pohditaan, että opposition suusta tulee totuus, kun hallitus tekee päättömiä esityksiä, mutta tällä kertaa tämä teidän tuomanne esitys on jopa pelottava.

Arvoisa puhemies! Hallitus on tuomassa Suomeen opiskelijoita matalapalkka-aloille, muun muassa hoiva-alalle. Te haluatte ratkaista hoitajien työoloihin ja palkkaukseen liittyvät ongelmat siten, että koulutatte kenestä tahansa Suomeen haluavasta ulkomaalaisesta lähihoitajan tai hoiva-avustajan. Kysyn teiltä, ministeri: mille aloille nämä kolmansien maiden esimerkiksi karkotuspäätöksen saaneet henkilöt mahdollisesti kouluttautuvat? Mikä on se koulutusala, ja millä kielellä sillä alalla opiskellaan? Tällä hetkellä meillä Suomessa on tilanne, että meidän suomalaisetkaan opiskelijat eivät pääse jatko-opintoihin. Ainoa ala, mille on koko ajan auki paikkoja, on hoiva-ala. Haluatteko te ratkaista henkilöstömitoituksen sillä, että alatte kouluttamaan karkotuspäätöksen saaneita henkilöitä tälle alalle? [Mikko Kärnä pyytää vastauspuheenvuoroa]

Arvoisa puhemies! Ei ainoastaan opiskelu vaan myös vapaaehtoistoiminta mainitaan täällä: oleskelulupa voidaan myöntää, jos henkilö osallistuu vapaaehtoistoimintaan. Täällä on mainittu kaksi toimintajärjestöä. En tunne niiden toimintaa. Vähän tuossa katsoin netin kautta, mitä se pitää sisällään. Euroopan solidaarisuusjoukot tai Euroopan vapaaehtoispalvelu ovat ne, joiden piirissä henkilön tulisi toimia. Tehdään vapaaehtoistoiminnasta sopimus, jossa kerrotaan vapaaehtoistoiminnan kesto, käytettävä aika, alkamis- ja päättymispäivä — mutta jos ymmärrän oikein tästä laista, niin tekijä voi myös keskeyttää vapaaehtoistoiminnan, eihän siihen kuitenkaan pakoteta.

Hoitoalan ihmisenä minua kauhistuttaa, todellakin. Muun muassa SuPer-liitto eli lähi- ja perushoitajaliitto on esittänyt sosiaali- ja terveysvaliokunnalle huolensa hoitoalalle opiskelemaan valittujen soveltuvuudesta alalle ja vaatinut soveltuvuuskokeiden palauttamista. Tuleeko näille karkotuspäätöksen saaneille ihmisille, jotka pyrkivät opiskelemaan, soveltuvuuskokeet, ja millä varmistetaan, että he opiskelevat kielen?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Koponen, Ari.

16.35 **Ari Koponen ps:** Arvoisa puhemies! Esitys sisältää monia ulkomaalaisten opiskelijoiden maahantuloa helpottavia ehdotuksia. Ongelmana on, että esitykseen on ujutettu turvapaikkajärjestelmän kiertämiseen uusi väylä, jolla jo kielteisen päätöksen saaneet voivat jäädä maahan opiskelijoina. Missään tapauksessa esimerkiksi karkotuspäätöksen saaneille ei pidä myöntää kansallista oleskelulupaa opiskelun perusteella. Jo nykyisin laittomasti maahan tulleiden poistaminen on tehotonta, ja esitys vain entisestään lisäisi Suomen houkuttelevuutta turvapaikkahaun kohdemaana.

Esitys herättää väistämättä kysymyksiä. Miksi meillä edes on turvapaikkajärjestelmä, jos se voidaan lopulta kuitenkin tavalla tai toisella kiertää? Aletaanko täällä seuraavaksi tehtailla lisää koulutuksia, jotka ylipäätänsä sopivat heille? Sekin maksaa. Ja kenen etu ylipäätänsä on, että laittomasti maassa olevat voivat jäädä vuosiksi pyörimään oppilaitoksiin suomalaisten veronmaksajien rahoilla? Opiskeluhan sinällään on helppoa — valmistuminen ammattiin ja työelämään siirtyminen onkin sitten täysin eri asia, ja tällä hetkellä vain noin 50 prosenttia ulkomaalaisopiskelijoista työllistyy Suomeen.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Simula.

16.37 **Jenna Simula ps:** Arvoisa puhemies! Tässä hallituksen esityksessä löysennetään todellakin hyvin merkittävästi ja jopa tarpeettomasti kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksiä Suomessa. Esitys helpottaa tänne tulemista opiskelun perässä mutta yhtäältä lisää byrokratiaa ja kustannuksia. Tämän esityksen mukaan jatkossa opiskelijana tänne tulevalle myönnettäisiin siis oleskelulupa koko opintojen ajaksi ja opintojen jälkeistä työlupaa jatkettaisiin kahteen vuoteen.

Esittelytekstissä todetaan, että esimerkiksi Euroopan unionissa monikaan jäsenvaltio ei myönnä opiskelijoille oleskelulupaa pidemmälle kuin vuoden tai kahden vuoden ajalle. Olemme taas niitä kuuluisia edelläkävijöitä, ja tällä esityksellä valitettavasti halpatuotteistetaan meidän korkeatasoinen koulutuksemme.

Esityksellä suorastaan hyysätään ulkomaalaisopiskelijoita, kun eduskunnan tehtävä nimenomaan olisi suojata laadukasta koulutusjärjestelmäämme ja varmistaa, että se palvelee yhteiskuntaamme — mutta jälleen hallitus haluaa ennemmin helpottaa ulkomaalaisten tu-

loa ja oleskelua Suomessa. Ulkomainen työvoima ja niin sanottu koulutusperäinen maahanmuutto tuntuvat olevan asioita, joita hallitus haluaa edistää kaikin keinoin, suomalaisen koulutusjärjestelmänkin kustannuksella, veronmaksajien piikkiin. Hallitus ei ole kiinnostunut siitä, että he houkuttelevat esityksillään Suomeen sellaista maahanmuuttoa, joka on uhka niin turvallisuudellemme kuin kansantaloudelle. Päinvastoin, se tuntuu olevan hallituksen keino tehdä maailmanparannustyötä suomalaisten kustannuksella.

Esityksessä oleskeluluvan pidentämisestä huolimatta opinto-oikeutta ja toimeentulovaatimuksen täyttämistä valvottaisiin opintojen aikana, joten byrokratian määrä esimerkiksi Maahanmuuttovirastossa tulisi tuskin pienenemään. Esittelytekstissä todetaan, että jatko-oleskelulupapäätöksen esteenä on ollut tähän asti muu kuin tilapäinen turvautuminen toimeentulotukeen. Millä tavalla tämän esityksen myötä voitaisiin siis estää se, että Suomeen tullut ns. opiskeluperäinen maahanmuuttaja ei turvautuisi yhä enenevissä määrin suomalaiseen sosiaaliturvaan ja toimeentulotukeen? Mitä konkreettisesti tapahtuisi, jos tällaisella maahanmuuttajalla ei tosiasiallisesti olisi edellytettyä toimeentuloa? Huomionarvoista on myös esittelytekstissä todettu seikka, ettei Kelalla ole tilastotietoa oleskeluluvan perusteella myönnetystä perustoimeentulotuesta tähänkään mennessä, tällä nykyisellä lainsäädännöllä. Eikö ole melko huolestuttavaa, että kokonaiskustannukset ja niiden arviointi ovat aivan hämärän peitossa?

Arvoisa puhemies! Esitys sisältää siis Suomelle erittäin haitallisia ehdotuksia. Hallituksen esityksen mukaan jopa laittomasti maassa oleskelevat tai karkotuspäätöksen saaneet henkilöt voisivat hakea opiskeluperusteista oleskelulupaa. Tämän lakimuutoksen myötä täällä laittomasti oleskeleville siis aukeaa jälleen uusi mahdollisuus hakea oleskelulupaa, tällä kertaa opiskeluperusteista. Huomionarvoista on sekin, että oleskeluluvan voisi saada myös muuhun kuin tutkintoon johtavasta koulutuksesta eli käytännössä mistä tahansa kurssista esimerkiksi kansalaisopistossa. Tämä on juuri sitä, mistä me perussuomalaiset olemme varoittaneet. Hallitus haluaa helpottaa maahantuloa ja maahan jäämistä kaikin mahdollisin keinoin seurauksista välittämättä. [Leena Meri: Ja maksoi mitä maksoi!]

Kokonaisuudessaan tämä esitys antaa taas yhden mahdollisuuden hakeutua Suomeen kokeilemaan onneaan ja rasittamaan järjestelmää. Jos oleskelulupaa ei muutoin tule, niin hakeudutaan sitten opiskelemaan. Kansainvälisten kurssien toteuttaminen ja lisääminen oppilaitoksissa kaikkine tukitoimineen ei ole ilmaista, ja resurssit ovat aina jostain muualta pois. Tällä hallituksen esityksellä siis koulutettavien määrä varmasti lisääntyy, mutta tuoko tämä merkittäviä hyötyjä Suomelle ja suomalaisille työmarkkinoille? Tuleeko tämän esityksen myötä Suomeen motivoituneita opiskelijoita? Epäilen.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Antikainen poissa. — Edustaja Kärnä.

16.41 **Mikko Kärnä kesk:** Arvoisa herra puhemies! En nyt oikein tiedä, mistä tässä aloittaa.

Edustaja Halla-aho moitti Suomen korkeakoulutuksen ja koulutusjärjestelmän tasoa. Käsittääkseni olemme kuitenkin varsin laadukas kouluttaja tässä maassa. [Mauri Peltokangas: Kuullun ymmärtäminen! Kuullun ymmärtäminen!]

Myös väitettiin, että koulutusjärjestelmän kautta valmistuvat ulkomaalaiset opiskelijat, kolmansien maiden kansalaiset, eivät jäisi Suomeen. Meillä kuitenkin 60–70 prosenttia heistä Suomessa pysyy, ja itse ainakin toivoisin, että jatkossa tätä lukua saadaan nostettua entisestään, koska me olemme kuitenkin sen kalliin koulutuksen maksaneet, ja mikäli

nämä ihmiset Suomeen työllistyvät, hyödyttävät suomalaista yhteiskuntaa, niin ehdottomasti se on meidän kaikkien etu.

Tässä on nyt paljon puhuttu, että tämä esitys olisi luomassa jonkun uuden maahantulon väylän. Niinhän se ei tee. Nykyiselläänkin on mahdollisuuksia hakeutua Suomeen saamaan koulutusta, opiskelemaan, ja itse kyllä katson, niin kuin tuossa aikaisemmin jo sanoin, että on kaikkien etu, että nämä Suomessa koulutetut henkilöt myös tänne Suomeen jäävät ja täällä työllistyvät.

On hyvä huomata, että tähän esitykseen sisältyy näiden oleskelulupien osalta myös aivan normaalit toimeentuloedellytykset, jotka lasketaan: henkilön täytyy kyetä se oma opiskelunsa rahoittamaan. Ulkomaalaisen halpatyövoiman kanssa, joka kiistatta on iso ongelma — kyllä, myönnän sen, perussuomalaiset, että siihen meidän kaikkien täytyy puuttua — sen kysymyksen kanssa tällä esityksellä ei ole yhtään mitään tekemistä.

Edustaja Juvonen oli tuossa myös huolissaan hoitajien kielitaidosta, että millä kielellä hoitajia aletaan kouluttamaan. On tietysti selvä, että hoitajat saavat koulutusta suomen tai ruotsin kielellä. Eihän tässä muuten mitään järkeä ole, koska meillä on hoitajilla kuitenkin kielitaitovaatimus. He eivät voi työllistyä, elleivät he tätä kielitaitovaatimusta oman tehtävänsä osalta täytä.

Ja fakta on myös se, että me tarvitsemme ulkomaalaisia hoitajia. Menetin taannoin äitini, hän vietti elämänsä viimeiset vuodet hoitokodissa pienellä paikkakunnalla pohjoisessa, ja voin sanoa, että ilman filippiiniläisiä hoitajia minun äitini olisi jäänyt sinne hoitamatta. Olen hyvin kiitollinen, että meillä on maahanmuuttoa Suomeen ja meille tulee tänne töitä tekeviä ahkeria ihmisiä kolmansista maista.

Edustaja Simula nosti tässä esille kysymyksen ja mahdollisen ongelman, että onko niin, että esimerkiksi kansalaisopiston kurssilla voisi saada oleskeluluvan. Itse katson, että ei voi saada. Tietysti nyt on hallintovaliokunnan tehtävä sitten, kun asiaa käsittelemme, varmistaa, että eihän tämä nyt näin voi mennä, että ihan millä tahansa kurssilla tai kirjekurssilla tämän oleskeluluvan saa, vaan kyllä täytyy kyseessä olla ihan aito opiskelu, jonka myötä sitten on mahdollisuus tänne Suomeenkin työllistyä.

Katsotaan hallintovaliokunnan käsittelyssä sitten nämä ongelmakohdat tässä, mutta se on selvää ja on myös keskustan linja, että mitään tällaisen laittoman maahantulon tai tällaisen harmaalla alueella olevan maahantulon väylää tämäntyyppisillä esityksillä ei luoda.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Vielä edustaja Laakso ja sen jälkeen ministeri Haatainen.

16.44 **Sheikki Laakso ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Kärnä tuossa väitti, ettei ole mitään uutta väylää, mutta jos kielteisen turvapaikanhakuprosessin jälkeen — on saanut todellakin käskyn lähteä maasta pois — saa jäädä tänne, [Mikko Kärnä pyytää vastauspuheenvuoroa] kun lähtee opiskelemaan, niin olen kyllä hämmästynyt, että edustaja Kärnä väittää, ettei ole mitään uutta linjaa tässä jutussa.

Pakko on sanoa: Voidaanko me oikeasti Suomessa palkita yhteiskunnan rahoilla, suomalaisten veronmaksajien rahoilla, laittomasti maassa olevien ihmisten tänne jääminen? Tämä on aivan, voisi sanoa ihan suoraan, posketon esitys. [Mauri Peltokangas: Keskustan mielestä voidaan!] Siis ymmärrän vielä jollain tavalla ajatusmaailman siinä, että tänne saataisiin korkeakoulutettuja ihmisiä: he tulisivat tänne opiskelemaan, ja saataisiin heidät jäämään tänne.

Tässä tietysti on lukemia. Jos se on vain 50 prosenttia, joka tänne jää, niin se on aika huono prosentti, [Mikko Kärnä: 60—70!] mutta jos se on edustaja Kärnän esittämä 60—70 prosenttia, niin takaan ja alleviivaan, että se ei tule siitä nousemaan, koska motivaatio ei ole enää samalla tasolla siinä asiassa, koska tilanne on se, että se on päivänselvä asia, että ilman muuta ihminen lähtee turvapaikkaprosessin jälkeen opiskelemaan, jos hän sen varjolla saa jäädä tänne Suomeen. Siis ei hänellä ole minkäännäköistä tarkoitustakaan mihinkään muuhun kuin päästä sisälle tähän järjestelmään. Ei valmistuminen tai sen jälkeen työhön meno ole kyllä se pääprioriteetti siinä hommassa. Nyt oikeasti vähän niitä silmiä auki.

Puhuitte, edustaja Kärnä, vielä filippiiniläisistä. On se hienoa näin, että näin on, mutta veikkaan, kuinka kauan menee siihen, että saadaan lukea samanlaisia uutisia näistä hoitajista kuin saatiin tänään lukea esimerkiksi Iltalehdestä hallituksen paljon kehumasta Närpiöstä. Siitä Närpiöstä minä olen kuullut tässä kolmen vuoden aikana, kuinka hienoa se on, kuinka hienoa se on. Katsokaa tämän päivän Iltalehti. Onko se hienoa, kysyn.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: No niin, lupasin jo tuossa ministeri Haataiselle, mutta koska neljä kertaa mainittiin edustaja Kärnän nimi ja hän koko äskeisen puheenvuoron ajan seisoi odottamassa vastausvuoroa, niin minuutti.

16.47 **Mikko Kärnä kesk** (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvon herra puhemies! Edustaja Laaksolle kyllä nyt toteaisin, että teidän esittämänne väitteet yksinkertaisesti ovat harhaanjohtavia. Tällä ei ole luomassa mitään uutta väylää. Kielteisen päätöksen saanut henkilö voi hakea opiskelupaikkaa, totta kai, [Perussuomalaisten ryhmästä: No niin!] täysin samoilla kriteereillä kuin esimerkiksi siellä Nigeriassa tai Kongossa oleva henkilö. Ei tämä ole minkääntyyppinen uusi väylä. Jos hän täyttää ne samat kriteerit, niin sitten hänellä on mahdollisuus tähän järjestelmään lähteä mukaan — hän täyttää toimeentuloedellytyksen, ja hän sen opiskelupaikan saa.

En oikein ymmärrä, mikä etu meille olisi, että jos meillä on maassa tämmöiset kriteerit täyttävä henkilö, niin sitten perusuomalaiset haluavat palauttaa hänet kotimaahansa, [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] karkottaa kotimaahan, josta hän voi hakea uudelleen sitä lupaa ja palata tänne, mikäli hän täyttää ne kriteerit. [Sebastian Tynkkynen: Ei huijareita Suomeen!] Tämähän on aivan järjetöntä. En voi ymmärtää tämäntyyppistä ajattelua.

Ja tosiaankaan, mitään uutta väylää tällä esityksellä ei olla luomassa. Ministeri varmaan meille kohta kertoo asiasta.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja nyt ministeri Haatainen, kolme minuuttia, ja sen jälkeen tässä vaiheessa tämän asian käsittely keskeytetään. — Ministeri Haatainen, olkaa hyvä.

16.48 **Työministeri Tuula Haatainen:** Arvoisa puhemies! Tällä lakiesityksellä, tällä paketilla, kyllä, pyritään houkuttelemaan niitä, jotka ovat tänne tulleet opiskelemaan, että he myös jäisivät tänne töihin hyödyntämään sitä koulutusta, [Leena Meri: No niin! Houkuttelemaan! — Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] jonka he ovat täällä Suomessa saaneet. He ovat saaneet opiskelupaikan [Hälinää — Puhemies koputtaa] samoilla perusteilla kuin muutkin hakijat, ei siihen mitään erityiskohtelua tule.

Edustaja Juvonen, olitte huolissanne siitä, että lähihoitajat eivät olisi samoilla perusteilla tänne opiskelemaan valittavia. Kyllä kaikki valitaan samoilla perusteilla, ja olennaista on, että siinä on sitten vahvasti kieliopinnot ohessa, niin että myös hoitoalalla suomen kielen taito ja tietyissä tilanteissa ruotsin kielen taito, kotimaiset kielet, ovat sitten hallinnassa.

Mutta tähän turvapaikanhakijakysymykseen: Nyt näille kansainvälisen suojelun taustaisille ja karkotuspäätöksen saaneille palautetaan mahdollisuus hakea kansallista opiskelijan ja tutkijan lupaa. Tämä mahdollisuus poistui vuonna 2018, kun tutkija- ja opiskelijadirektiiviin perustuva säätely tuli voimaan, eli nyt palautetaan, mikä ennen 18:aa oli olemassa. Ja tähän hallituksen esitykseen tulee myös sitten se poikkeus tuosta direktiivistä, että tähän myönnettävään lupaan ei liity direktiivissä säädettyjä oikeuksia, esimerkiksi liikkumista opiskelijana tai tutkijana suorittamaan osa opinnoista tai tutkimuksesta toisessa EU-jäsenvaltiossa, eli tämä olisi tiukempaa. Ja kun sitten opiskelija esimerkiksi on vaihtanut työntekijäksi eikä ole siihen saanut oleskelulupaa ja näin ollen hänet on päätetty karkottaa, niin olisi kyllä kohtuullista, että tälle ihmiselle voidaan myöntää uudelleen oleskelulupa tämän opiskelun perusteella — edustaja Kärnä kuvasi tätä aivan oikein — ja siksi tämä koskee myös karkotuspäätöksen saaneita.

Edustaja Halla-aho tuossa hyvin laajasti kuvaili käsitystään korkeakouluopinnoista ja Suomen houkuttelevuudesta. Kyllä, lukukausimaksut peritään, niin kuin muutkin perivät, kolmansista maista tulevilta. Sitten EU-alueelta tuleville opiskelijoillehan meillä on samat säännöt täällä kuin ihan kantasuomalaisille, eli EU-alueella ollaan sitten maksuttomia kaikille, mutta kolmansista maista tulevat maksavat nämä opiskelumaksunsa, lukukausimaksunsa. Sitten tässä on toimeentuloedellytys myös, eli toimeentuloedellytys on, [Mikko Kärnän välihuuto — Leena Meren välihuuto] ja sitä tullaan korkeakoulujen ja Maahanmuuttoviraston kanssa yhteistyönä seuraamaan. Ei tässä ole avautumassa mikään hollitupa. Kyllä, tässä tehdään ihan järjestelmällisesti sitä työtä, jolla pyritään nyt varmistamaan, että ne, jotka täällä nyt opiskelevat, jäisivät tänne myös töihin ja myös nämä ongelmakohdat, joita tällä hetkellä lainsäädännössä on, korjataan.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Asian käsittelyä jatketaan tässä samassa istunnossa päiväjärjestyksen muiden asiakohtien tultua käsitellyiksi.

Asian käsittely keskeytettiin kello 16.52.

Asian käsittelyä jatkettiin kello 17.36.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytetyn asiakohdan numero 6 käsittelyä. — Keskusteluun, ja siellä on edustaja Mäkynen, Jukka.

17.37 **Jukka Mäkynen ps:** Arvoisa herra puhemies! Tässä kyseessä olevassa esityksessä hallitus esittää, että laittomasti maassa olevilla ja karkotuspäätöksen saaneilla kolmansista maista Suomeen saapuneilla olisi lakimuutoksen myötä mahdollisuus jäädä maahan, mikä-

li he saisivat opiskelupaikan Suomesta. Hallitus on nyt tietoisesti luomassa uuden väylän elintasosiirtolaisuudelle Suomeen.

Arene ry:n tiedotteessa 21. tammikuuta kerrotaan, että kevään ensimmäisessä yhteishaussa oli ennätysmäärä hakijoita ammattikorkeakouluihin: hakijoita oli yli 21 000. Yhteishaussa siis haettiin ammattikorkeakoulujen syksyllä alkaviin englanninkielisiin koulutuksiin. Hakijamäärä on 9 000 hakijaa enemmän verrattuna edelliseen vuoteen. Ammattikorkeakouluihin hakeneista 85 prosenttia oli muualta kuin Suomesta, ja ulkomaalaisista hakijoista valtaosa oli muita kuin EU- tai Eta-alueen kansalaisia. Kysymys kuuluukin, onko ulkomaalaisille jo etukäteen vihjaistu, että tämmöinen esitys on tulossa ja hallitus tulee runnomaan sen väkisin läpi.

On yleisesti tiedossa, että Suomi on houkutteleva maa turvapaikkashoppailijoille maamme avokätisen sosiaaliturvajärjestelmän takia. Sosiaalitoimet myös salaavat systemaattisesti harkinnanvaraisia toimeentulopäätöksiä. Tiedossa on, että Kela myöntää maksusitoumuksia erilaisiin hankintoihin. Näitä maksuja ei jostain syystä julkisesti tule esille.

Arvoisa puhemies! Rikoksista epäillyille ulkomaalaisille on tarjolla tulkkipalvelut. Turvapaikanhakijoita käy veronmaksajien piikkiin yksityisillä terveysasemilla tulkin kanssa ja niin edespäin. Ja jos joku tässä salissa ei vielä tiedä, niin tämä maahanmuutto maksaa vuodessa miljardeja suomalaisille veronmaksajille, ja nyt, arvoisa hallitus, te olette lisäämässä näitä kustannuksia merkittävästi tuomalla tähän saliin esityksen, joka toimii kutsuhuutona maailmalle. Oletteko miettineet loppuun asti, kuinka helppoa tätä uutta väylää on käyttää hyödyksi? Kun kyseessä on turvapaikanhakija, te silloin vetoatte esimerkiksi Suomen ratifioimaan YK:n pakolaissopimukseen, joka velvoittaa käsittelemään kaikki turvapaikkahakemukset, mutta missä on se kansainvälinen sopimus, joka velvoittaa Suomen tarjoamaan opiskelupaikkaa maassamme laittomasti oleskeleville henkilöille? Opiskelupaikkaa ei missään tapauksessa voi eikä saa myöntää laittomasti maassamme oleville henkilöille. Mikäli tämä lakimuutos menee läpi, se luo uuden pysyvän kanavan laittomalle siirtolaisuudelle Suomeen. Kuinka monta uutta koulua Suomeen joudutaan rakentamaan tosiasiassa sen vuoksi, että tämän esityksen toteutuessa pitää saada laittomasti maassa oleville opiskelijapaikkoja lisää? Ja kohta tarvitaan iso määrä lisää opettajia, sosiaalityöntekijöitä, sosionomeja ja muita veronmaksajien rahoilla kustannettavia virkoja sitä varten, että laittomasti maassa oleville joudutaan järjestämään opiskeluluvan myötä erilaisia palveluja. Samaan aikaan hyvinvointialueiden rahoituksesta ollaan oltu ainakin vaalitenteissä huolissaan. Raha ei nyt vain tunnu riittävän kansalaistemme lakisääteisiin sosiaali- ja terveyspalveluihin, leikkausjonot ovat pitkiä, ja ihmisiä jätetään heitteille. Vanhustenhoito on valitettavan usein sitä, että jopa klo 16:n jälkeen vanhukset pumpataan täyteen lääkkeitä ja laitetaan yöunille. Muutama vuosi sitten julkisuudessa tuli esiin valtava rikosvyyhti vanhusten palvelutaloista, joissa useita vanhuksia oli kuollut lyhyessä ajassa hoitohenkilökunnan ja palvelutalojen johdon kaltoinkohtelun seurauksena. Tässä vain muutaman esimerkin mainitakseni.

Arvoisa puhemies! Meidän sote-palvelumme ovat tällä hetkellä todella pahasti rapautuneet. Onkin hyvin mielenkiintoista tietää, mistä hallitus aikoo kaivaa rahat tähän laitonta maahantuloa räjähdysmäisesti lisäävään hankkeeseen, kun suomalaisten saamat palvelut ovat laajalti rapautuneet ympäri Suomea. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Peltokangas, olkaa hyvä.

17.42 **Mauri Peltokangas ps:** Arvoisa herra puhemies! Käsittelyssä on lakimuutos kolmansien maiden kansalaisten edellytyksistä saada oleskelulupa tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella, ja sen pohjimmaiseksi tarkoitukseksi on maalattu ensimmäisen oleskeluluvan myöntäminen opiskelun perusteella suoraan koko tutkinnon tai opintojen suorittamisen keston ajalle, mikä näin ollen poistaisi tarpeen uusia oleskelulupa määräajoin. Esityksessä kerrotaan, että lakimuutos vähentäisi Maahanmuuttoviraston työtaakkaa ja sujuvoittaisi opiskelijan maassaoloa opiskelun keston ajaksi. Tähän saakka saattaa kuulostaa loogiselta esitykseltä, mutta esityksen pääasiallisen sisällön neljäs kappale paljastaakin vähän kuin ohimennen koko lakimuutoksen perimmäisen tarkoituksen eli laittomasti maassa olevan, karkotuspäätöksen saaneen turvapaikanhakijan oikeuden jäädä maahan karkotuspäätöksestään huolimatta.

Esityksen lause ”kansainvälistä suojelua hakenut tai karkotuspäätöksen saanut voisi hakea oleskelulupaa, jos hän täyttää oleskeluluvan myöntämisen edellytykset” on hämmentävä. Tarkoittaako tämä sitä, että hallitus ei luota oman virastonsa ja oikeuslaitoksen antamiin päätöksiin ja haluaa luoda ohituskaistan maahan jäämiseen niille, jotka ovat karkotuspäätöksen saaneet ja joilla ei edellytyksiä maassa ololle muutoin ole, vai kenties sitä, että suurin osa karkotuspäätöksen saaneista on maista, joiden kanssa Suomi ei ole kyennyt yrityksistä huolimatta palautussopimusta solmimaan, ja tämä lakiesitys poistaisi tarpeen palautussopimuksen solmimiselle kokonaan? Niin tai näin, joka tapauksessa esitys on tältä osin mielestäni häpeällinen ja suoranaisesti törkeä. Tällaista työkalua ei pidä luoda. On sen sijaan luotava lainsäädäntö, joka mahdollistaa laittomasti maassa olevan välittömän säilöönoton ja poistamisen maasta. On myös neuvoteltava palautussopimukset maihin, joiden kanssa sellaista ei ole. Kaikki kehitysyhteistyö ja avut maihin, jotka eivät palautussopimusta tee, on lopetettava välittömästi — välittömästi.

Arvoisa puhemies! Kansainvälistä suojelua, toissijaista suojelua tai tilapäistä suojelua hakeneet ja saaneet sekä karkotuspäätöksen saaneet ovat direktiivien 2011/95 ja 2001/55 sekä voimassa olevan tutkija- ja opiskelijalain soveltamisalan ulkopuolelle rajattuja. Rajaus tarkoittaa, että Suomessa tai muussa jäsenvaltiossa kansainvälistä suojelua hakeva tai sen saanut taikka karkotuspäätöksen saanut kolmannen maan kansalainen ei voi saada direktiivin mukaista oleskelulupaa esimerkiksi opiskelun perusteella. Direktiivin soveltamisalaa ei voi muuttaa, mutta sen voi näköjään kiertää säätämällä tätä koskien kansallinen sääntely, joka on kuin lottovoitto vihervasemmistolaisen hallituksen tavoitteille saada haalittua mahdollisimman paljon ihmisiä kolmansista maasta Suomeen, keinoja kaihtamatta. Kysyn vakavasti hallitukselta: Miksi tällaista kansallista direktiivien kiertelykikkailua käytetään vain, jos kyseessä ovat laittomasti maassa olevat ”kunniakansalaiset”? Miksi ei silloin, kun sitä muutoin Suomessa tarvittaisiin?

Arvoisa puhemies! Hallituksen mukaan ilman maahanmuuttoa Suomi kuihtuu kokonaan eikä kriittisille alueille riitä kotimaista työvoimaa. Olen vakaasti eri mieltä. Uskon, että lähes puolen miljoonan työttömän reservistä saataisiin varmasti työvoimaa, mikäli palkkaus ja työolot saataisiin sellaiselle säälliselle tasolle, että ihmiset tulisivat toimeen sillä palkallaan ilman sosiaaliluukkuja eivätkä uupuisi työtaakan alle. Meidän on osattava kilpailla naapurimaiden ja Euroopan alueen kanssa oikeista osaajista, ei kolmansista maista tulleiden anonyymien paperittomien haalimisessa. Toivon, että hallitus lopettaa ideologisen kikkailun esityksissään. On turha kuvitella, että Suomi saadaan nousuun turvapaikanhakijoilla tai ulkomaisella halpatyövoimalla. Tällä tavoin te vain lisäätte kansallista turvat-

tomuutta ja polarisaatiota ihmiskaupasta puhumattakaan, enkä ainakaan minä halua olla tällaista tulevaisuutta Suomelle allekirjoittamassa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Tynkkynen, olkaa hyvä.

17.47 **Sebastian Tynkkynen ps:** Arvoisa herra puhemies! Tämän päivän piti olla juhlapäivä, valtiopäivien avajaiset, ja siksi itsekin pistin päälleni hieman juhlavampaa kamppetta. Mutta ei mennyt kuin hetki, ja sosiaalidemokraattinen työministeri tuli esittämään omaa maahanmuuttovyörytystään. Täysin ideologista tavaraa, jota tämä vihervasemmistolainen hallitus haluaa Suomelle syöttää. Tuli todella paha olo, kun kuunteli tätä puheenvuoroa. Kun työministerin pitäisi pitää kiinni siitä, että prioriteetti on suomalaisissa, suomalaisten työpaikoissa, suomalaisten nuorten ja aikuisten opiskelupaikoissa, niin mitä tapahtuu? Valtiopäivien avajaispäivänä lähdettiin puhumaan siitä, kuinka saataisiin helpotettua kolmansien maitten ihmisten tulemista Suomeen töihin, ja sitten jopa sellaista, että jos tänne maahan on tullut ikään kuin huijaten eli toisin sanoen on hakenut turvapaikkaa, vaikkei näitä perusteita ole ollut, ja on saanut kielteisen päätöksen, niin kuinka sitten voisi kuitenkin opiskelun perusteella jäädä tähän maahan. Aivan käsittämätöntä.

Meillä on tällä hetkellä Suomessa valtava määrä nuoria, jotka tarvitsisivat sen opiskelupaikan, jotta he pääsevät elämässään alkuun, saavat koulutuksen, pääsevät töihin. Näistä opiskelupaikoista on pulaa tällä hetkellä, ja nyt meidän työministeri esitti, että tulevaisuudessa pitää saada paljon enemmän näitä ulkomaalaisia tutkinto-opiskelijoita Suomeen. Rakkaat ystävät, se tarkoittaa sitä, että silloin meidän täytyy — jos me halutaan myöskin suomalaisille näitä opiskelupaikkoja antaa ja varata — kasvattaa meidän koulujen tiloja plus henkilökuntaa. Muussa tapauksessa nämä ihmiset kilpailevat jo olemassa olevien suomalaisten hakijoiden kanssa. Tämä on se raaka todellisuus. Mutta minä en ole kuullut tämän hallituksen puheista sellaista, että meillä alettaisiin tekemään meidän kouluista isompia ja kouluttamaan enemmän opettajia ja palkkaamaan niitä. Ei, suomalaisen koulutusjärjestelmän pitäisi olla meidän omia nuoria varten, ei niin, että muut tulevat tänne ja ottavat ne opiskelupaikat.

Ja järkyttävä tilasto, minkä itse asiassa työministeri itsekin totesi tänään, arvoisa puhemies, oli se, että esimerkiksi näistä tutkinto-opiskelijoista ainoastaan 50 prosenttia työllistyy Suomeen. Voi tätä hölmöläisten hommaa. Siis meidän kallis koulutus käytetään siihen, että joka toinen, joka koulutetaan täällä, koulutetaan joitakin muita maita varten, että he voivat sitten sinne mennä työllistymään, ja meidän omat nuoret ohitetaan, ja heille ei ole tarpeeksi aloituspaikkoja. Tämä on siis todella, todella hävytöntä. Ja tämä vihreän aikaisemman sisäministerin Maria Ohisalon idea siitä, miten me ratkaistaan se, että meillä on laittomasti maassa oleskelevia, on näköjään nyt syötetty myöskin keskustan kurkusta alas ja hyväksytty ja siunattu hallituksen toimesta. Se tehdään niin, että jos olet laittomasti täällä, jos olet saanut kielteisen turvapaikkapäätöksen, niin ei muuta kuin kokeilemaan seuraavaksi, voisiko se olla työlupa, tai niin kuin nyt tänään on puhuttu, voisitko lähteä sitten opiskelemaan. Ei me haluta sellaisia ihmisiä, jotka käyttävät turvapaikkamenettelyä siihen, että pääsevät maahan ja siitä luontevasti yrittävät jatkaa sitten opiskelujen puolelle. Tällaisten ihmisten kohdalla, jotka lähtökohtaisesti huijaamalla tulevat maahan, voidaan puhua siitä, että jonkunnäköinen moraalikato tällaisilla ihmisillä on. Ja sen tietää, mitä se tarkoittaa tulevaisuudessa, kun meidän yhteiskunnassa on enemmän tällaisia ihmisiä.

Työministeri puhui myöskin siitä, että me tarvitaan paljon kolmansien maiden maahanmuuttoa Suomeen. Meillä on jo 500 miljoonan, puolen miljardin, tavallaan tämmöinen yhteinen työssäkäymisalue täällä Euroopassa. Jos ei sieltä saada tarpeeksi, niin silloin kyse on oikeastaan siitä, että tänne otetaan ihmisiä polkemaan näitä palkkoja. Niin kuin me ollaan nähty — esimerkiksi tänään tuli uutisiin Närpiö, puhuttiin 20 000 euron kynnysrahoista ja niin edelleen — ulkomaalaisia työntekijöitä käytetään hyväksi. Meillä on maa täynnä kunniallisia yrittäjiä, mutta siitä huolimatta liian paljon paljastuu näitä tapauksia, että ulkomaalaista työvoimaa käytetään hyväksi, ja tämä on se syy, miksi niitä halutaan lisää. Meidän suomalaisina päättäjinä pitää pitää siitä kiinni, että suomalaisilla on niitä työpaikkoja ja suomalaisilla on opiskelupaikkoja. Ei laiteta prioriteetteja muuhun maailmaan. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Hopsu, olkaa hyvä.

17.52 **Inka Hopsu vihr:** Arvoisa puhemies! Tuntuu tosiaan aika pahalta, kun valtiopäivien avajaispäivänä täältä eduskunnan puhujapöntöstä oikeastaan puhkutaan vihaa toisia ihmisiä kohtaan. [Juha Mäenpää: Realismia!]

Perussuomalaisten puheenvuoroissa myös pahan kerran sekoitetaan erilaisia faktoja. [Mauri Peltokankaan välihuuto] Tässä esimerkiksi sanottiin, että tarvitaan lisää tilaa suomalaisille opiskelijoille. Kyllä meillä on jatkuvan oppimisen periaatteet ja strategiat ja suunnitelmat tehty, joissa nimenomaan sitä 500:aa miljoonaa, jonka te mainitsitte, pyritään saamaan kouluttautumaan uudestaan. Kyllä sitä tilaa on, meillä on pienenevät ikäluokat ja koulut tehty. Päinvastoin useimpia kouluja joudutaan jopa Espoossakin tällä hetkellä sulkemaan. [Sebastian Tynkkynen: Ai ala-asteelleko ihmisiä?]

Hallitusohjelma toteaa, että kestävin keino vahvistaa julkista taloutta pitkällä aikavälillä on työllisyyden kasvu mukaan lukien työperäinen maahanmuutto tavalla, joka vahvistaa myös julkista taloutta. Tämä vastaa hyvin vihreiden tavoitteita.

Suomen työllisyysasteen nosto ja työperäisen maahanmuuton lisääminen ovat hyvinvointivaltion näkökulmasta kohtalonkysymyksiä. Suomen väestön ikääntyessä tämä tulee olemaan entistä suurempi haaste. Paheneva työvoimapula on tulppa talouden kasvulle ja yritysten kehittymiselle. Jos osaavaa työvoimaa ei löydy, Suomeen jää syntymättä pitkällä aikavälillä valtava määrä työpaikkoja, joita tarvitaan kipeästi, jotta hyvinvointivaltion rahoitus voidaan turvata.

Jo nyt 65 prosenttia työnantajayrityksistä on vaikeuksissa saada henkilöstöä. 43 prosenttia näistä työnantajayrityksistä kertoo tämän olevan kasvun este ja yli 30 prosenttia kertoo sen vaikeuttavan toimintaa jo tällä hetkellä — siis valtava työvoimapula. Tarvitaan toimia sekä työperäisen maahanmuuton vahvistamiseen että näiden Suomessa työttöminä olevien työhön saamiseen.

Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys parantaa nykytilannetta erityisesti kansainvälisten opiskelijoiden näkökulmasta. Esityksen mukaan kolmannen maan kansalaisille myönnettäisiin ensimmäinen oleskelulupa opiskelun perusteella suoraan koko tutkinnon tai opintojen suorittamisen keston ajalle — tämä on siis se muutos, tämä kesto — jolloin oleskelulupaa ei ole tarvetta uusia määräajoin. Opintojen jälkeen myönnettävän oleskeluluvan voimassaoloaikaa työnhakua ja yritystoimintaa varten pidennettäisiin ja tehtäisiin joustavammaksi. Muutos koskisi myös tutkimustoiminnan päättäneitä tutkijoita. Korkeakouluopintoja suorittavien opiskelijoiden oleskeluluvan laji muutettaisiin jatkuvaksi.

Lisäksi palautetaan mahdollisuus kansainvälistä suojelua hakeneelle tai karkotuspäätöksen saaneelle hakea kansallista oleskelulupaa, jos hän täyttää oleskeluluvan myöntämisen edellytykset. Kyseeseen ei kuitenkaan tulisi oleskelulupa, joka sisältää oikeuden liikkua toiseen jäsenvaltioon, mikä täällä puheissa myös kuului.

Kansalliset oleskeluluvat olisi tarkoitettu myös muihin kansallisiin tarpeisiin tilanteissa, joiden perusteella tutkijoiden ja opiskelijoiden maahantuloa koskevan direktiivin mukaista oleskelulupaa ei voida myöntää. Lakiin tehtäisiin myös muita tarkennuksia lain soveltamisen selkeyttämiseksi.

Tämä siis esimerkiksi auttaa henkilöitä, jotka ovat jo Suomessa, ovat hakeneet lupaa, ovat koulutuksessa, mahdollisesti tutkinto on juuri valmistumassa. Nyt he saisivat luvan kanssa tehdä sen tutkinnon valmiiksi ja toivottavasti sitten myös saisivat työluvan ja työllistyisivät Suomeen, sillä juuri niitä suomea puhuvia, osaavia ihmisiä me tänne tarvitsemme.

Arvoisa puhemies! Esitykseen sisältyvillä ehdotuksilla osaltaan vastataan asetettuihin tavoitteisiin siten, että osaajien, nimenomaisesti opiskelijoiden ja tutkijoiden, maahantulosääntelyä muutetaan tavalla, jolla se vahvistaa maahanmuuton veto- ja pitovoimaa luomalla sille paremmat edellytykset.

On tärkeää huomata, että ehdotukset eivät kuitenkaan suoraan vaikuta siihen, kuinka moni opiskelija tai tutkija tulee maahan ja kuinka moni tänne jää. Iso ongelma meillä Suomessa on myös meidän asenneilmapiiri, joka vaikuttaa siihen, halutaanko tänne sitten opintojen jälkeen jäädä. Ja paljon työtä tarvitsee tehdä, että meidän yritykset pystyvät opintojen päätöksessä olevia rekrytoimaan, ja myös kielitaidon vahvistamiseksi, josta täällä useimmissa puheenvuoroissa nousi näkemys, jonka jaan, että se on välttämätöntä, jotta täällä töissä pärjää. Siihen kaikki panostukset ovat tervetulleita. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kiljunen, Kimmo, olkaa hyvä.

17.58 **Kimmo Kiljunen sd:** Arvoisa puhemies! Edustaja Tynkkynen avasi oman puheenvuoronsa toteamalla, että valtiopäivien avajaiset on tänään tehty ja palattu arkeen, ja totesi, että hänelle tuli paha olo kuunnellessaan ministeri Haataisen esittelypuheenvuoroa tästä aiheesta. Minulle kuten edustaja Hopsulle, joka tuossa äsken puhui, tuli aidosti paha olo kuunnellessani niitä puheenvuoroja, joissa leimattiin ihmisiä. Ihmisarvoa alennettiin todella julkealla tavalla tänään näistä pöntöistä. [Sebastian Tynkkynen: Yksilöikää!] Tässä oli useita puheenvuoroja, joissa se, että ihmisellä on ulkomaalaistausta, riittää leimaamisen kohteeksi, ja tämä on hankala tilanne lähteä ylipäätään keskustelemaan näillä ehdoilla näistä asioista, mistä ministeri Haatainen käytti erittäin painavan, perustellun, suomalaisen yhteiskunnan etua ajavan puheenvuoron, [Sebastian Tynkkysen välihuuto] mikä tämän lainsäädännön olennainen sisältö tai muutos on.

Jos otan yhden perusteen, mitä täällä on käytetty, joka kuvaa tämän argumentaation epäloogisuuden, millä me liikumme: Me olemme kuulleet täällä useammassakin puheenvuorossa perussuomalaisten suunnalta todettavan ”elintasosiirtolaisuus”, ”elintasopakolaisuus”, ”tästä täällä Suomessakin joudutaan jatkuvasti kärsimään”, ”ihmiset tulevat hyödyntämään tänne meidän hulppeata sosiaaliturvajärjestelmäämme”, ”heitä suorastaan kutsutaan tänne veronmaksajan rahoja käyttämään”. Tällaisia puheenvuoroja te olette tänään täällä käyttäneet [Sebastian Tynkkynen: Se on totta!] eli todenneet suoraan, että tänne tul-

laan laiskottelemaan ja hyödyntämään suomalaisen yhteiskunnan tarjoamia palveluja. [Perussuomalaisten ryhmästä: Kyllä!] — ”Kyllä.” Te sanotte ”kyllä”. — [Sebastian Tynkkynen: Koska se on totta!] Ja sitten hetken kuluttua me kuulemme teiltä, te toteatte puheenvuoroissa, että juuri nämä samat ulkomaalaiset, jotka laiskottelevat täällä ja käyttävät hyväksi tätä suomalaista sosiaaliturvajärjestelmää, vievät meiltä myöskin työpaikat. Kun minä jään miettimään, mikä tässä on se ongelma, niin ongelma on, että joku ihminen on ulkomaalaistaustainen. Se on se ongelma. He vievät työpaikat, ja he laiskottelevat. Kyllä, ja te toteatte, että kaikki argumentit käyvät. Niin ne käyvätkin silloin, kun te tiedätte, mikä on teidän — kuten edustaja Hopsu sanoi — vihanne kohde. [Sebastian Tynkkysen välihuuto] Ja tämä leimaaminen häiritsee, koska meiltä puuttuu rationaalisen argumentaation pohja. Me emme pysty arvioimaan ministerin tekemää esitystä lainkaan rationaaliselta pohjalta, minkä pitäisi tässä meillä aidosti olla yhteinen lähtökohtamme, ja tämä tekee tietenkin pahan olon — sen leimaamisen lisäksi — että me olemme tämmöisessä tilanteessa.

Arvoisa puhemies! Ulkomaalaisuus, opiskella ulkomailla — tässä on laadullisesti hieno ratkaisu, joka Suomessa ollaan nyt tekemässä, että me helpotamme sitä oleskelulupapäätöstä, mikä ihmisillä on, niin että he voivat olla, kun he opiskelevat täällä. He saavat kertapäätöksen siitä, että he voivat viedä opintonsa päätökseen Suomessa. Se on tervetulotoivotus, ja lähtökohtaisesti toivotaan myöskin sitä, että he jäisivät tänne työelämään, koska meillä on aidosti työvoimapulaa, huutava työvoimapula muun muassa hoiva-alalla, johon täällä on tänään viitattu — huutava pula. Sen takia tässä on tietysti luontevaa, että ihmiset kouliintuvat, oppivat kunnolla myöskin suomen kielen — se on tässä se iso kysymys, jota ministerikin täällä korosti tänään. Suomen kielen taitoon täytyy panostaa, ja sen takia sen opiskeluun panostetaan voimakkaasti, [Jukka Mäkysen välihuuto] että sillä opiskeluedellytyksien kautta luodaan niitä työelämävalmiuksia — juuri oikeata linjaa.

Arvoisa puhemies! Minulla on henkilökohtainen kokemus. Minä olen ollut, käytättepä nyt sitten kumpaa tahansa termiä, elintasopakolainen tai hyväksikäyttämässä koulutusjärjestelmää ulkomailla. Olen väitellyt Englannissa, viisi vuotta oleskellut perheeni kanssa siinä yhteiskunnassa, nauttinut brittiläisestä stipendijärjestelmästä, aidosti hyväksikäyttänyt sitä brittiläistä koulutusjärjestelmää — enkä edes jäänyt töihin sinne. [Juha Mäenpään välihuuto] Mutta minä tiedän, että Fulbright-järjestelmällä, joka Yhdysvalloissa on toiminut toisen maailmansodan jälkeen, British Councilin fellowship-järjestelmällä, joka toimii Englannissa, monilla muilla apurahajärjestelmillä, mitä eri maissa luodaan, mahdollistetaan tietyssä maassa opiskelu — vaikka ne ihmiset eivät edes jää siihen maahan. Joka kerta, kun tapaan brittiedustajia, totean, että minä olen puolittain britti, koska olen elänyt siinä yhteiskunnassa niin pitkään. Minä tunnen sen sisäisen logiikan, keskustelutavan, poliittisen kulttuurin ja paljon paremmin kuin mitään muuta maata Euroopassa — Suomen lisäksi luonnollisesti. Tämä on se aito lisä, mikä siitä tulee, jos me koulutamme täällä Suomessa ihmisiä. Vaikka he palaisivat kotimaahansa, he ovat Suomen lähettiläitä, jos heitä kohdellaan sillä tavalla hyvin, mitä edustaja Hopsu täällä tänään puhui. He tulevat olemaan silta sille, että meillä on kansainvälistä vuorovaikutusta, yritystoimintaa, yhteyksiä ja niin edelleen. Tämä on ollut osittain se, voisiko sanoa, Yhdysvaltojen ja amerikkalaisenkin vetovoiman merkitys, että he ovat kouluttaneet ympäri maailmaa olevia ihmisiä, jotka ovat palanneet kotimaihinsa. Tämähän on myöskin huomioitava tässä, ei vain ja ainoastaan se, jäävätkö he mahdollisesti hyödyttämään sitä yhteiskuntaa. En jäänyt Britanniaan opintojeni jälkeen vaan tulin Suomeen, mutta ne networkit, kaikki yhteydet, ovat siitä jääneet.

Miettikää nyt tätä sekä yhteiskunnan kannalta että myöskin jokaista ulkomaalaista opiskelijaa täällä. Myöskin ne turvapaikanhakijat, joihin te viittaatte, jotka ovat kaikkein haavoittuvimpia, ovat ihmisiä. He ovat aidosti ihmisiä, ja he pystyvät myöskin antamaan panosta tähän yhteiskuntaan. Topeliuksen sanat on hyvä muistaa — Topeliuksen sanat on hyvä muistaa. Keitä me suomalaiset olemme, kun te puhutte koko ajan, että ”me puolustamme suomalaisia”? Mitä Topelius sanoi? Me olemme eri kieliä puhuvia, erilaisen etnisen taustan omaavia ihmisiä, olemme täällä Suomessa. Mutta mikä meitä yhdistää, miksi me olemme suomalaisia? Me asumme tässä maassa, me teemme työtä tämän maan eteen, me noudatamme tämän maan lakeja ja me rakastamme tätä maata isänmaanamme. Me olemme suomalaisia. Antakaa tämä tila myöskin maahanmuuttajille, jotka kokevat tämän maan yhteiseksi, jonka eteen me ponnistelemme. Tämä on ihmisarvon kunnioittamista.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Talvitie poissa, edustaja Savola poissa, edustaja Kauma poissa. — Edustaja Mäenpää, olkaa hyvä.

18.04 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa herra puhemies! Meillä on käsittelyssä täällä hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi. Täällä on ollut kohtuullisen värikästä keskustelua. Edustaja Kiljunen tuossa puolusti kovasti työministeri Haataisen puheenvuoroa. [Kimmo Kiljunen: Pakko puolustaa!]

Täällä on myös viitattu siihen, että tänään on ollut valtiopäivien avajaiset. Edustaja Tynkkynen viittasi niihin puheenvuorossaan. Täytyy sanoa, että kyllä itselleni tuo työministeri Haataisen puhe, jossa hän esitteli tämän pykälän, herätti syvää myötähäpeää tämän kansan puolesta. Kyllä meidän pitäisi täällä kaikkien ymmärtää se, että meidät on valittu edustamaan tänne Suomen kansaa eikä mitään muita kansoja. Tuossa edustaja Kiljunen viittasi, että tämä on jotain ulkomaalaista kohti kohdistuvaa vihaa, mitä me puhutaan, mutta kyllä itse näkisin, että oma puolueeni ja me edustajat yritämme ajaa Suomen — oman kansan ja kansalaisten — etua ja ottaa huomioon sen, mihin meidän verovarojamme käytetään.

Meidän verotus on äärimmäisen kireä. Meitä kuritetaan polttoaineveron nostoilla ja kaikilla muilla. Sitten, kun katsoi, mihin meidän rahaa käytetään ja miten ministeri esittää tätä, että ulkomailta, näistä kolmansista maista, tulevia opiskelijoita ruvetaan, voisiko sanoa, hyysäämään täällä, kyllä pitkästä aikaa oli semmoinen hetki, että kun valtiopäivät aukesivat, niin otti oikein ohimosta kunnolla, että ei tiennyt, viitsiikö istua tuolla penkissä edessä ja kuunnella sitä puhetta loppuun. Hävettää suuresti. Tulee välttämättä mieleen se, kun viime aikoina on paljon puhuttu tämmöisestä kuin kiihottaminen kansanryhmää vastaan. Itselläni tulee väistämättä sekin mieleen.

Minä kyllä toivon, että kaikki, jotka tämän minun puheenvuoroni katsotte, katsotte tämän saman pykälän kohdalta ministeri Haataisen puheenvuoron. Nyt alkaa voida pahoin tässä. Mihin meidän verovarat käytetään? Tämä on meidän maa, meidän kansa, ja tämä on meidän eduskunta. Minun mielestäni tämä eduskunta ajaa nyt aivan muiden maiden kansojen etua täällä. En minä voi hyväksyä tällaista.

Täällä tavoitteissa on kirjattu semmoisia asioita, jotka tulevat tietämään meille suoraan rahanmenoa ihan älyttömästi. Esityksen tavoitteista, lainaan täältä esityksestä: ”Kun kolmannen maan kansalainen hakee ensimmäistä oleskelulupaa opiskelun perusteella, olisi

hakemuksen perusteella myönnetty oleskelulupa hänen ainoa oleskelulupansa, koska sen voimassaolon aikana hän suorittaisi opintonsa loppuun saakka. Tavoitteena on siten mahdollistaa opiskelijan keskittyminen opintoihinsa alusta loppuun saakka ilman velvollisuutta opintojen suorittamisen aikana hakea jatko-opiskelulupaa.” Siis minä en voi käsittää tätä. Väittäisin, että suomalainen opiskelija on heikommassa asemassa tässä. [Inka Hopsu: Millä tavalla?]

Lainaan vielä toisen kohdan: ”Kolmansien maiden kansalaisten opiskelijoiden osalta esityksen keskeisenä ehdotuksena on, että oleskelulupa myönnetään koko tutkinnon tai opintojen suorittamisen keston ajaksi yhdellä hakemiskerralla. Keskeinen ehdotus tämän hallitusohjelmakirjauksen tavoitteen täyttämiseksi on lisäksi, että hakijalta vaadittaisiin hakemuksen yhteydessä selvitys turvatusta toimeentulostaan ainoastaan ensimmäisen vuoden osalta. Opiskelijalla tulisi kuitenkin olla turvattu toimeentulo koko opintojen keston ajan. Toimeentuloedellytyksen täyttymistä kuten myös opintojen suorittamisen etenemistä valvottaisiin opintojen aikana.” Kuinkahan tämäkin valvonta onnistuu?

Kyllä se on niin, että jos tänne joku tulee ja saa sitten jonkun Woltin lähetin paikan ja hetken aikaa ajaa ihmisten hampurilaisia polkupyörällä ja saa sillä itsellensä kirjattua jonkun hyvän toimeentulon, niin tämähän on automaatio sen jälkeen: kun ensimmäisen vuoden saa kuitattua, niin loppuvuoden voi sitten nauttia sosiaalituista eikä tarvitse tehdä mitään. Tämä on niin kuin kutsuhuuto kolmansiin maihin.

Edustaja Kiljunen tuossa kertoi, että hän on asunut Briteissä. Minäkin olen asunut Moskovassa ja olen ollut Libanonissakin. Tuskin tässä nyt puhutaan brittiläisistä vaihto-opiskelijoista tai semmoisista, jotka tänne tulevat opiskelemaan. Mitä maita nämä kolmannet maat ovat? Sanokaa nyt te, Kiljunen, mistä nämä ihmiset tulevat, jotka tulevat tänne sivistämään ja pelastamaan meidät tältä kaikelta kurjuudelta. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Semi, olkaa hyvä.

18.12 **Matti Semi vas:** Arvoisa puhemies! Tämä käsiteltävä asia on siinä mielessä mielenkiintoinen, että kun itse tulen Itä-Suomesta ja erittäin teollistuneelta paikkakunnalta, Varkaudesta, niin siellä on tälläkin hetkellä — katsoin Varkauden seudun tilastoa — 171 työpaikkaa avoinna, pääosin metalliteollisuudessa ja niitä vastaavissa paikoissa. Kun olen kiertänyt Itä-Suomea ja tavannut näitä yrittäjiä, niin niitten yhteinen viesti on se, että meidän alueen toisen asteen koulutukseen pitää saada niin sanottu englanninkielinen koulutuslupa järjestymään, jotta he voivat kouluttaa muualta tulleita ammattilaisia, jotta nämä saavat ammattipätevyyden ja saavat työpaikan itselleen ja pääsevät töihin näihin yrityksiin.

Kun miettii tätä meidän ikääntyvää Itä-Suomen aluetta, niin viimeisen kymmenen vuoden aikana neljännes väestöstä on hävinnyt. Ikärakenne on semmoinen, että meiltä puuttuu riittävä määrä nuoria. Osa lähtee Etelä-Suomeen tai muille alueille, missä saavat hyvän koulutuspaikan ja työpaikan itselleen. Meidän alueella on erittäin hyväpalkkaisia, hyviä työpaikkoja, mutta se, että niihin saadaan riittävästi ammattitaitoisia työntekijöitä, on ongelma. Viesti on ollut yrityksiltä selvä: pitää saada se mahdollisuus, että nämä ammatti-ihmiset voivat meillä Itä-Suomessa kouluissa suorittaa tämän ammattitutkinnon, jotta heillä on pätevyys tehdä tiettyjä metallialan töitä ja he saavat sitä kautta työpaikan itselleen.

Jos miettii koko Itä-Suomen opiskelupaikkoja, niin ei meillä ole pulaa niistä koululaitoksista, vaan meillä on niistä oppilaista pulaa. Siellä on niin paljon vähenevä se väestö. Se on tosiasia. Me ollaan törmätty siihen asiaan, että kouluja vähennetään, myös toisen asteen

kouluja keskitetään isommille paikkakunnille, jotta saadaan riittävä oppilasmäärä olemaan niissä.

Jotenkin tuntuu turhauttavalta käydä tämmöistä keskustelua. Me tiedämme kaikki, että meidän isojen yrityksien työpaikat — siellä on erittäin isoja yrityksiä, mitkä tekevät kansainvälistä työtä, vientiteollisuutta — tuovat verotuloja, mutta jos ne eivät pysty kasvamaan, niin eivät ne verotulotkaan kasva. Pitää muistaa, että se kasvun tarve ja sen täyttyminen tuovat uusia veronmaksajia, uusia työpaikkoja, uutta elämää sinne alueelle. Ennen kaikkea pitää olla suvaitsevainen ja kärsivällinen niin, että meillä on oikeus kouluttaa näitä ihmisiä niin, että he saavat ammattipätevyydet ja pystyvät tulemaan tänne meille töihin. Me halutaan vielä elää siellä Itä-Suomessakin ihan normaalia elämää ja yhdessä näitten ulkomailta tulleitten työntekijöiden kanssa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kinnunen, olkaa hyvä.

18.15 **Jari Kinnunen kok:** Arvoisa herra puhemies! Kollegat! Minun näkökulmani on hieman toinen. Kun luin tuota esitystä, niin huomio kiinnittyy siihen, että se on hyvin pitkästi perusteltu lähes kaikilta osin, mutta minun huomioni kiinnittyi sitten siihen ”karkotuspäätöksen saaneet”. En haluaisi uskoa, että tällä hallituksen esityksellä halutaan mahdollistaa kaikkien erilaisilla perusteilla karkotuspäätöksen saaneiden jääminen tänne, koska 40 vuotta poliisina olleena ja parikymmentä vuotta päällystötehtävissä ja tutkinnanjohtajanakin ihan riittävästi olleena minun käsieni läpi on mennyt kolmansista maista ihmisiä, jotka ovat syyllistyneet erittäin törkeisiin rikoksiin. Itse asiassa minun käsieni läpi ei ole mennytkään muita kuin niitä, jotka ovat syyllistyneet erittäin törkeisiin rikoksiin. He ovat saaneet karkotuspäätöksen, koska se tulee automaattisesti silloin, kun tämmöisiin rikoksiin syyllistytään.

Jos tällä hallituksen esityksellä ei ole tarkoitettu sitä, että nämä rikoksesta tuomitut, karkotuspäätöksen saaneet, joiden karkotus on lykkääntynyt syystä tai toisesta, saisivat tänne jäädä opiskelun nojalla, saisivat oleskeluluvan, niin silloin tätä hallituksen esitystä täytyisi kyllä hieman tarkentaa tältä osin. Nyt tuo lausuma on aika löysä, ja se tuo väkisin mieleen, että se ”karkotuspäätöksen saaneet” kattaisi koko setin, kaikki mahdolliset perusteet, millä karkotuspäätös on saatu. Ja tähän minä nyt toivoisin, että jos näin ei ole tarkoitettu, että rikosperusteiset karkotuspäätöksen saaneet saavat tänne jäädä, siitä tulisi ehdottomasti olla maininta kirjallisena tuolla perusteluissa, koska en usko, että kukaan teistä haluaa tänne erittäin törkeistä rikoksista tuomittuja murhamiehiä tai seksuaalirikoksiin syyllistyneitä kolmannen maan kansalaisia. Valitettavasti heitä on täällä, kun ei ole vielä voitu poistaa. Eivätkä nämä ole mitään yksittäistapauksia. — Näitä on kymmeniä, Kiljunen, eli älkää yhtään puistelko päätänne. [Kimmo Kiljunen: En minä sitä puistelekaan, vaan sitä esitystä!]

Tämän kohdan kohdalla minä haluaisin, että se korjataan, muuten minulla ei ole tähän mitään sen kummempaa sanomista. Toivoisin, että tässä kohtaa katsottaisiin vähän tarkemmin sitä kirjausta, mitenkä se tulee. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Tynkkynen, olkaa hyvä.

18.19 **Sebastian Tynkkynen ps:** Kiitoksia, arvoisa herra puhemies! On kohtuullisen rasittavaa, että kun me puhutaan asioista faktat faktoina, niin sen jälkeen tämmöisen identi-

teettipolitiikan kautta te, edustaja Kiljunen — kuten ehkä vihervasemmistolaiset kollegat myöskin — lähdette vyöryttämään sitä viestiä aivan toisenlaiseen suuntaan. Te tykkäätte puhua tällaisista termeistä kuin ”ihmisviha” ja tämmöisestä yleisestä maahanmuuttovastaisuudesta ja niin edelleen. Emme me semmoista tarkoita. Jos puhutaan vaikkapa nuorisorikollisuudesta, niin kun siinä sanassa on nuoriso mukana, ette te silloin itsekään, kun puhutte asiasta, vedä semmoisia puheenvuoroja, että kylläpä nyt on nuorisovihamielistä puhetta, kun puhutaan nuorisorikollisuudesta. Eivät kaikki nuoret ole rikollisia, eivät tietenkään. Eihän kenenkään kannata kuulijaa pitää niin tyhmänä, että siinä kohtaa, kun puhutaan niistä ongelmista, tarkoitettaisiin, että kaikki sitä olisivat.

Se, että me perussuomalaisina emme halua löysää maahanmuuttopolitiikkaa, ei tarkoita sitä, että olisimme millään tavalla muuttaneet peruspolitiikkaamme liittyen muuttoliikepolitiikkaan, esimerkiksi sitä, että korkean osaamisen maahanmuuttajat saavat jatkossakin tulla: olemme kannattaneet niitä esityksiä, että saadaan pikakaista. Jos tänne yhteiskuntaan tulee työskentelemään 5 000 euron kuukausipalkalla tai perustamaan työpaikkoja, yrityksiä, joista seuraa työpaikkoja, niin sehän hyödyttää yhteiskuntaa eikä siinä ole mitään ongelmaa. Toinen esimerkki, rakkauden perässä: jos ihmiset ovat avioliitossa, näemme inhimillisenä, että perheenyhdistäminen totta kai voidaan tehdä ja niin edelleen. Ja on monia muita tapauksia, millä perustein tänne voi tulla.

Mutta sitten kun puhutaan tämmöisestä halpatyövoimasta, joka tulee kolmansista maista eli tämän puolen miljardin työssäkäyntialueen ulkopuolelta, niin meidän on pakko olla hyvin tarkkana, ketä tänne otetaan sisään. Tämmöiset vääränlaiset asenteet, mitä suomalaisessa yhteiskunnassa saattaa levitä sen vuoksi, että uutisista joudutaan lukemaan Närpiön kaltaisia tapauksia, joudutaan lukemaan nepalilaisista ravintoloista, joudutaan lukemaan näistä rikostilastoista, mistä esimerkiksi edustaja Kinnunen ansiokkaasti mainitsi, hyödyttävät kaikista vähiten itse asiassa juurikin näitä kunnollisia maahanmuuttajia, joita meille on maahan tullut ja joita me perussuomalaisetkin avosylin olemme ottamassa vastaan. Eli se hyödyttää heitä kaikista vähiten sen takia, että ne asenteet nimenomaan kovenevat näitä ihmisiä kohtaan.

Meidän maahanmuuttopolitiikkamme lähtee siitä, että jokaisen, joka Suomeen tulee, vaikutus yhteiskuntaan pitäisi olla neutraali tai positiivinen. Ei niin, että me tehdään sellaista politiikkaa, joka on negatiivista, että toisin sanoen suomalaiset joutuvat kantamaan sen kuorman. Me nähdään jo esimerkiksi työperäisen maahanmuuton osalta, että hyvin pieni segmentti on sitä korkean osaamisen maahanmuuttoa.

Kun työministeri Haatainen puhui täällä tänään kymmenistätuhansista ihmisistä, joita tarvittaisiin tänne, niin kyse — siis suoraan sanottuna, niin kuin hallituksen esityksen mukaankin voidaan lukea — on kolmansista maista tulevista ihmisistä. Sieltä pääosin tulee juurikin halpatyövoimaa. — Te, edustaja Kiljunen, puhuitte siitä, miten voi olla loogisesti mahdollista, että samaan aikaan ihmiset tulee laiskottelemaan ja töihin. Tämä ei ole se, mistä me olemme puhuneet. — Me olemme puhuneet siitä, että kun tullaan kolmansista maista matalapalkkaisille aloille, niin tutkimusten valossa kaksi vuotta on se keskiverto, että ollaan töissä, jolloin kahden vuoden ajan — oli kyse kaupan kassasta, oli kyse Woltkuskeista, oli kyse raksahommista, mistä tahansa — totta kai siinä kilpaillaan suomalaisen työvoiman kanssa, mutta houkuttimet sosiaaliturvan varaan jäämiseksi ovat niin korkeat Suomessa, että valitettavasti iso osa ihmisistä sen kahden vuoden jälkeen jää sosiaaliturvan varaan, jolloin puolestaan se tarkoittaa sitä, että sitten muiden pitää tehdä Suomessa

enemmän töitä, jotta sitä verokertymää saataisiin ja heitä pystyttäisiin elättämään. Minun mielestäni tämä on aivan täysin looginen kuvio, josta puhutaan.

Sitten mitä tulee näihin koulutusasioihin, niin tosiaan nyt jos on saanut kielteisen päätöksen, niin hallituksen esityksen mukaisesti yritettäisiin helpottaa sitä, että nämä ihmiset voisivat olla kilpailemassa suomalaisten kanssa koulutuspaikoista — ne ovat suoraan meidän nuorilta pois. Me tiedetään, että kun nuori syrjäytyy varhaisessa vaiheessa, pahimmillaan kustannukset voivat olla meidän yhteiskunnalle noin 1,2 miljoonaa euroa tämän nuoren elämän aikana. Sitten me puhutaan siitä, miten saataisiin muualta enemmän, vaikka meillä ei ole tarjota edes kaikille meidän omille kansalaisille näitä opiskelupaikkoja ihan sen takia, että niitä ei ole tarpeeksi eli niistä kilpaillaan — ja sitten tuodaan vielä lisää kilpailua päälle, joten eihän tämä vain yksinkertaisesti ole oikein.

Te puhuitte siitä, että te olette ollut Briteissä ja niin edelleen. No, Britit ei tietenkään ole mikään kolmansiin maihin lukeutuva maa, ja teidän henkilökohtainen toimintanne voi olla henkilökohtaista toimintaa. Te voitte itse omassa henkilökohtaisessa elämässänne hyödyntää muita niin paljon kuin te haluatte, mutta kun me tehdään päätöksiä täällä Suomen korkeimmassa päätöksentekoelimessä, meidän pitää ajatella yhteiskunnan kokonaisetua. Silloin me ei voida ajatella sillä tavalla, että jos me voidaan itse joitain porsaanreikiä löytää jostakin ja hyödyntää, niin sitten näin voitaisiin tehdä vaikkapa Suomen suhteen. Ei tietenkään.

Ja henkilökohtaisista kokemuksista: oma kumppanini, jonka kanssa olen saanut olla viisi vuotta yhdessä — kohta tulee 5-vuotispäivä — on ulkomaalainen opiskelija. Viime joulukuussa katsottiin jälleen tämä toimeentuloedellytys, mikä piti tsekata ja mikä tsekattiin hänen osaltaan, täyttyykö se ja niin edelleen. Hän on tehnyt töitä. Minä voin vain kuvitella, mitä tarkoittaa, jos tämä tulee poistumaan, niin kuin te haluatte. Mitä tulee tapahtumaan sen jälkeen? Totta kai henkilökohtaisella tasolla tuntuu ikävältä hänen puolestaan, että tällaisia asioita nyt mennään tarkistelemaan ja kysymään, vaikka kuvio oli selvä, mutta poliitikkona minä en voi ajatella individualistisesti, miten se hyödyttää minua tai kumppaniani, vaan yhteiskunnan tasolla. Jos kerran ihminen pystyy suoriutumaan velvoitteistaan, niin ei ole mitään pahaa siinä, että niitä kysellään, ja sillä varmistetaan, että semmoinen isompi massa ei pääse hyväksikäyttämään järjestelmää. Eli olisi hyvä, että kun me tullaan puhumaan täällä, niin me emme puhuisi niin kuin te nyt puhuitte: henkilökohtaisesti, niin että se on se pointti. Ei, meidän tehtävänämme on edustaa koko Suomen kansaa, ajatella heidän parastaan. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia — Edustaja Hopsu, olkaa hyvä.

18.26 **Inka Hopsu vihr:** Arvoisa puhemies! Työllisyyspolitiikkaa puhuisin mielelläni. Se, että työllisyyspolitiikkaa aletaan kutsua täällä identiteettipolitiikaksi, ei ole tervetullut suunta, ja siihen en halua mielelläni lähteä mukaan. Olisikin siis mielenkiintoista kuulla perussuomalaisten esityksiä siitä, kuinka työvoimatarpeeseen vastataan, minkälaisia toimenpiteitä se vaatii, jos tämä esitys ei kelpaa, jotta päästäisiin puhumaan asioista.

Tutkijoita ja osaajia tulee koko ajan enenevissä määrin Euroopan ulkopuolelta, joten jos katsoo kapeasti vain Eurooppaan ja koettaa sitä työvoimapotentiaalia saada riittämään alueella, niin se ei valitettavasti ole tie menestykseen, koska Euroopassa tämä ikääntymisen haaste on muillakin kuin meillä. Myös sinne Britteihin saavutaan Intiasta, Aasiasta, monista maista, myös kolmansista maista, ja kouluttaudutaan korkealle.

Tosiaan tässä esityksessä puhutaan opiskelijoista, ei halpatyövoimasta, johon tämä keskustelu tuntuu koko ajan jotenkin kääntyvän. Toiselle asteelle turvataan jo tällä hetkellä kaikille opiskelijoille opiskelupaikat Suomessa, eli sellaista tilannetta, jossa niistä tulisi pulaa, ei ole. Siitä olen samaa mieltä, että korkeakoulupaikkoja tulee lisätä koko ajan.

Mutta se, mitä itse oikeastaan halusin sanoa, on, että stipendijärjestelmä olisi yksi sellainen, mitä meidän pitäisi vielä vahvistaa ja kehittää tämän esityksen lisäksi. Se voisi esimerkiksi auttaa Afganistanista tulevaa naistutkijaa, ja monet maat ovat siihen ryhtyneet ja toivottavasti Suomi myös. Tämä esitys on osa ratkaisua, mutta paljon lisätoimia tarvitaan, jotta työllisyys ja työvoiman riittävyys pystytään turvaamaan.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kiljunen, Kimmo, olkaa hyvä.

18.28 **Kimmo Kiljunen sd:** Arvoisa puhemies! En ole ihan täysin vakuuttunut, kuinka tämän keskustelun jatkaminen enää hyödyttää. Ehkä käytän kuitenkin yhden puheenvuoron vielä täydentääkseni tätä keskustelua, mitä tässä on käyty.

Puhemies! Eduskuntakeskustelussa, niin kuin kaikessa poliittisessa keskustelussa varmasti, retoriikka on ihan hyvä apu. Sitä varmaan kannattaa suosia, myöskin käyttää, ja sillä on oma mielekkyytensä, mutta oletan, että alatyylisellä retoriikalla ei ole sitä. Tässä tänään ollaan kuultu yllättävän paljon alatyylisiä puheenvuoroja. Tässä ihan edustaja Mäenpääkin omassa puheenvuorossaan julkisesti moneen kertaan totesi, ja teiltä oli aikaisempiakin puheenvuoroja, joissa todettiin, että ”kokee suurta häpeää ministerin puheesta”.

Minusta, arvoisa puhemies, tällainen ilmaisu on alatyylinen. Ei tässä kenenkään tarvitse hävetä toisten puheenvuoroja. Ainoa paikka, missä on häpeän aiheita, jos niitä aiheita on, on peiliin katsominen, arvoisa puhemies, koska peiliin katsomalla voi muuttaa maailmaa parhaiten, koska siihen voi vaikuttaa tehokkaimmin. Ei tässä kannata ottaa nyt muiden taakkaa kannettavakseen, jos siltä tuntuu. Se on alatyylistä keskustelua. Me emme sille argumentille voi tehdä mitään, me emme voi edes vasta-argumenttia rakentaa sellaisen puheenvuoron jälkeen. Ja se ei vie keskustelua eteenpäin, se on valitettavaa.

Kun otin oman esimerkkini omasta opiskelutilanteesta — minä yhdyn siihen näkemykseen, että yksittäinen esimerkki ei ole todiste yleisestä ilmiöstä, ei olekaan, ei missään tapauksessa ole — siinä oli esimerkki opiskelijavaihdosta, British Councilin fellowship-järjestelmästä, viittasin myöskin Fulbright-vaihto-opiskelujärjestelmään Yhdysvalloissa, ja laajemmin täällä edustaja Hopsu muun muassa totesi, että suomalaistakin stipendijärjestelmää voitaisiin kehittää eteenpäin, millä mahdollistettaisiin se, että ulkomaalaistaustaiset ihmiset voisivat myöskin opiskella Suomessa aidosti niin, että toimeentulokin on turvattu. Heidän roolinsa on mielenkiintoinen: he voivat jäädä ja merkittävä osa jää Suomeen, antavat työpanosta Suomeen aidosti. Merkittävä osa jää, mutta osa lähtee pois, niin kuin tässä tapauksessa puhuin itsestäni, lähdin pois — se ei ole mikään porsaanreikä muuten, se oli aito mahdollisuus ja julkinen mahdollisuus, laillinen mahdollisuus — ja silti jää riippuvuussuhteet, jotka ovat positiivisia pitkässä juoksussa, joita voidaan sitten riippuen yksilöistä ja tilanteista hyödyntää monella tavalla. Tämä on myöskin yksi ilmiö siinä, että ihmiset liikkuvat rajojen ylitse, myöskin opiskelijat hakevat työtehtäviä ja niin edelleen. Tämä on maailman pienentymistä, ja sen kanssa me olemme tekemisissä pitkässä juoksussa.

Edustaja Kinnunen täällä pohdiskeli kysymystä, voiko hyvin vakaviin henkirikoksiinkin syyllistyneet ihmiset saada porsaanreiän jäädä Suomeen tämän uuden lainsäädännön kautta. Ministeri täällä esitteli erittäin selkein sanoin: tänne ei yksikään kansalainen, ulkomaalainen, kuka tahansa voi jäädä — siis nimenomaisesti ulkomaalaistaustainen ihminen — jos hän ei täytä oleskeluluvan edellytyksiä. Vakaviin rikoksiin syyllistyneet ihmiset eivät täytä [Puhemies koputtaa] oleskeluluvan edellytyksiä. Se on siinä lainsäännössä jo huomioitu.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Talvitie, olkaa hyvä.

18.31 **Mari-Leena Talvitie kok:** Arvoisa puhemies! Tässä hallituksen esityksessä 232 on kyse useammasta asiasta.

Ensinnäkin kansainvälisille opiskelijoille oleskelulupa annettaisiin koko tutkinnon tai opintojen suorittamisen keston ajaksi, ja myöskin tätä opintojen jälkeistä oleskelulupaa pidennettäisiin, ja sen saaminen olisi joustavampaa.

Kolmantena asiana tässä on kuitenkin yhdistetty kansainvälistä suojelua hakeneen tai jopa karkotuspäätöksen saaneen uusi oikeus hakea oleskelulupaa, jos hän täyttää oleskeluluvan myöntämisen edellytykset. Kuitenkin me kaikki tiedetään, että henkilö, joka on saanut karkotuspäätöksen tai hakenut kansainvälistä suojelua mutta josta ei ole todettu, että hän suojelun kriteerit täyttäisi, ei täytä myöskään oleskeluluvan myöntämisen edellytyksiä tällä hetkellä.

Vaikka kannatan näitä kahta ensimmäiseksi luettua asiaa, kansainvälisten opiskelijoiden oleskeluluvan saamista koko tutkinnon ajaksi ja myöskin opintojen jälkeisen oleskeluluvan myöntämisen helpottamista ja joustavoittamista, pidän erittäin ongelmallisena, että hallitus on tähän hallituksen yhteen esitykseen laittanut, siis liimannut yhteen, kaksi sellaista asiaa, joita ei pitäisi lainsäädännöllisesti liimata samaan hallituksen esitykseen, koska se, arvoisa puhemies, että me myönnettäisiin oleskelulupa henkilölle, jolla on karkotuspäätös tai joka ei täytä kansainvälisen suojelun kriteereitä, romuttaa käytännössä meidän turvapaikkajärjestelmämme. Miksi me tarvitsisimme tässä maassa sitä hallinnollista turvapaikkajärjestelmää, jos me tekisimme tämän takaportin?

Olisi mielenkiintoista kuulla myös hallituspuolueiden kommentit, kun tänne hallituksen esitykseen on tuotu myöskin se, että kaikki tämän lain perusteella oleskeluluvan saavat ja heidän perheenjäsenensä, siis kaikki heidän perheenjäsenensä, tulevat tällä lailla saamaan rajattoman työnteko-oikeuden. Olisi mielenkiintoista kuulla hallitukselta, mitkä ovat ne kriteerit, millä hallitus nyt vastoin hallitusohjelmaansa romuttaa tämän saatavuusharkinnan. Olen ymmärtänyt, että demareille saatavuusharkinta on ollut erityisesti sellainen, että te olette halunneet pitää siitä kiinni. Toki se käy kokoomukselle, koska me olemme ajatelleet, että lopetettaisiin nämä hallinnolliset luvat ja lisättäisiin enemmän valvontaa, mutta emme kannata sitä, että saatavuusharkinta purettaisiin kaikkien henkilöiden kautta, jotka ovat saaneet siis mahdollisesti jo karkotuspäätöksen mutta jotka saavat tämän lain nojalla oleskeluluvan, ja että kaikki heidän perheenjäsenensä [Puhemies koputtaa] saisivat tämän lain nojalla myöskin rajattoman työnteko-oikeuden.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Tynkkynen, olkaa hyvä.

18.34 **Sebastian Tynkkynen ps:** Arvoisa herra puhemies! Edustaja Hopsu, tuossa kysyitte sen perään, minkälaisia ratkaisuja perussuomalaisilla olisi tähän työvoimapulaan. Siis todellakin, meillä on monella alalla ja varsinkin alueellisesti työvoimapulaa olemassa, mutta jos me puhutaan, että me laittomasti maassa oleskelevilla ja karkotuspäätöksen saaneilla aletaan ratkaisemaan sitä, niin tätä ei usko kukaan. Tämä ei yksinkertaisesti ole ratkaisu, se tulee pahentamaan tilannetta. Meillä on se noin puoli miljoonaa ihmistä työttömänä, ja se on se ratkaisu. Niiden joukosta meidän on pakko alkaa tätä ongelmaa purkamaan. Ja jos kyse on vaikkapa hoitoalasta, niin siellä tilanne on pahentunut koko ajan sen takia, että ihmiset eivät jaksa enää työssä. Puhutaan työhyvinvoinnista, puhutaan siitä, että moni hoitaja joutuu tekemään toisen ihmisen töitä, kun potilas ja sitten hoitaja eivät ymmärrä toisiaan, kun se kielitaito on puutteellinen, joten ei ihmekään, jos ihminen väsyy siinä. Se ratkaisuna, että me lopetetaan uusien ihmisten tuleminen kolmansista maista, parantaa työoloja sillä alalla ja varmasti saa monen ihmisen palaamaan myöskin alalle, kun se työhyvinvointi tulee lisääntymään.

Meillä on myöskin, varsinkin alueellisesti, korostunut se, että harvaan asutuilla seuduilla ja pohjoisessa on vaikea saada työntekijöitä teollisuuden pariin tai vaikkapa maatiloille. Just kävin maatilalla tutustumassa sen takia, kun Suomessa on tehty tätä keskittämispolitiikkaa, että ihmiset pakotetaan lähtemään käytännössä poliittisilla ratkaisuilla isompiin kaupunkeihin. Siitä läheltä ei enää oikein saa niitä ihmisiä, kun nuoret lähtevät pois ja koulut lakkautetaan. Siellä bensan hinta nousee, asumisen hinta nousee ja niin edelleen. Eli isossa kuvassa politiikan kääntäminen toiseen suuntaan, että työntekijöitten, sen reservin, on järkevää asua niillä omilla paikkakunnillaan, niin sieltä saadaan ihmisiä töihin, eikä silleen, että joudutaan tulevaisuudessa aina sitten hakemaan niistä isoista kaupungeista, jos joku sattuisi palaamaan takaisinpäin. Nämä ovat oikeasti monimutkaisia ratkaisuja, yhteiskunta on kokonaisuus, mutta tällaiseen suuntaan meidän Suomessa pitäisi lähteä menemään takaisin, jotta me voitaisiin saada varsinkin niille harvaan asutuille seuduille ihmisiä töihin, sinne, missä oikeasti tarvitaan hirveästi työntekijöitä. Ei se ratkaisu ole se, että kun meillä on kaupungeissa ihmisiä, niin mennään heidän ohi, ohitetaan nuoret ja lähdetään tuolta kolmansista maita hakemaan tänne ihmisiä. Ei, siinä ei ole mitään järkeä. Meidän pitää ensin työllistää omat ihmiset.

Sitten vielä edustaja Kiljuselle: Kyllä tässä on tehty oikeasti identiteettipolitiikkaa — vai meniköhän tämä edustaja Hopsulle enemmän, todennäköisesti hänelle — siis tässä nimenomaan — minun mielestäni se oli edustaja Kiljunen, te puhuitte siitä ihmisvihasta — se on identiteettipolitiikkaa, yksinkertaisesti. Silloin ei lähdetä niillä fakta-argumenteilla, vaikka me olemme ääneen sanoneet sen, että meillä ei ole mitään ihan normaalia maahanmuuttoa vastaan, joka on tehty oikeilla kriteereillä. Meillä ei ole mitään sitä vastaan. Minä olen kiitollinen eräästä maahanmuuttajasta, jonka kanssa itse saan myöskin elää, mutta löysää maahanmuuttopolitiikkaa, sitä minä olen vastaan. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan, jolle sivistysvaliokunnan on annettava lausunto.